

Arjan Noordhoek

Lukas 17: 11-21

Nood leert danken?

INLEIDING

Er was eens een matroos die uit een hoge mast viel. Hij was geen gelovig man, maar toen hij viel riep hij: 'God help'. Vrijwel op hetzelfde moment bleef hij hangen aan een paal. 'Laat maar God, ik hang al.' mompelde hij.

Wanneer komt het mensen uit om Gods hulp in te roepen ?

De uitdrukking is bekend: Nood leert bidden... maar dan wel bidden om hulp! Velen van ons kennen dat uit eigen ervaring, als je een schriktelefoontje krijgt, is het eerste wat je denkt of zegt: God, nee!

In de Domkerk worden per dag hele pakken kaarsjes gebrand door mensen in nood, die normaal nooit in de kerk komen. In ziekenhuizen en gevangenissen worden de diensten goed bezocht, als je leven of je vrijheid op het spel staan.

Vandaag kijken we naar de stand van ons gebed, bidden in goede en slechte tijden, met de vraag: en als het goed gaat, komen we dan toe aan gebed, en hoe staat het met ons dank-gebed ?

In Lucas 17 komt de vraag vanzelf te voorschijn, daar gaat het over de dank van een mens, van wie dat eigenlijk helmaal niet werd verwacht....

ongewenst

Het zal je overkomen: je hoort bij een groep mensen die niet meer welkom zijn in de samenleving. Ziek, besmettelijk. Je zoekt elkaar op als lotgenoten, maar ook omdat de samenleving je wil uitbannen. Zieke mensen bij elkaar, afhankelijk voor je eten en drinken van een samenleving die jou niet wil.

Hier gaat het over een groep melaatsen. We weten helemaal niet of het wel zo besmettelijk was, maar het zag er akelig uit [[beelden van schilderijen 16 en 17](#)]

Melaatsen waren vaak verminkte mensen, hun huid werd opgevreten, ze zagen er niet meer uit, ze moesten uit de buurt blijven van gezonde mensen. Hun gezin achter laten. Hun identiteit. Je bent niet meer kleermaker, maar melaatse, niet meer vader, maar melaatse. Niet meer buurman of vriend, maar afhankelijke stumper.

Ik maak het dagelijks mee in de tbs kliniek waar ik werk. Mensen die in de samenleving niet meer gewenst zijn. En als ik het kliniek-eten van de Actie Voedsel is Heilig naar de daklozen breng, dan zie ik ook daar mensen met een hele levensloop ineens gereduceerd tot dakloze. Die gemeden worden op straat, waar omheen wordt gelopen.

Afgelopen dinsdag was hier in Silo de vergadering van de INLIA, betrokken kerkmensen die zich inzetten voor vluchtelingen. In 2012 werden in NL 5700 mensen na een procedure of detentie op straat gezet, in de hoop dat ze zelf wel terug zullen gaan naar hun land.

Melaats, vluchteling, tbs-er of dakloze, waardeloos geworden.

Je gaat het zelf geloven en je gaat je zo gedragen.

Kun je je dan nog verplaatsen in mensen die zich niet in jou kunnen verplaatsen?

Kun je dan nog blij zijn met eten dat je krijgt van mensen met medelijden of wens je ze toe

wat jij hebt, en erger?

niet thuis [dia schriftlezing 18]

Terug naar Lucas 17. Het zal je overkomen dat je in een land woont waarin je vreemdeling bent hoewel je er geboren en getogen bent. Omdat je godsdienst anders is en je gewoontes en je manier van praten. Hier gaat het over Samaritanen. Nakomelingen uit de tijd van de gedwongen volksverhuizingen uit de tijd dat de legers van Babel alles onder de voet liepen. Het land van je voorouders is je land niet meer en je nieuwe land ook niet echt. De Samaritanen zijn niet exotisch genoeg om interessant te zijn, maar ook niet gelijk genoeg om bij het joodse volk te mogen horen.

Ondertussen woon je wel in hetzelfde land en de Joden moesten van Noord naar Zuid door een gebied waar ze zich niet thuis voelden als ze niet genoeg puf of motivatie hadden om helemaal om Samaria heen te lopen . [\[zie landkaart 19\]](#)

schreeuwen

Jezus heeft de gewoonte de kortste weg te nemen, dus dwars door Samaria.

Het is wel ontspannen, want daar zijn niet steeds drommen mensen die iets van Hem willen. Er zijn minder verwachtingen en ook minder misverstanden.

Als een Samaritaanse vrouw Jezus 'Messias' noemt, doet hij daar niet moeilijk over zoals bij de Joden. Zij verwacht dan ook geen vrijheidsstrijder.

[eerste schilderij schreeuwende melaatsen 20]

Toch zijn de verhalen rondom Jezus van Nazareth blijkbaar wel doorgedrongen in het grensgebied want een groep van tien melaatsen komt op Jezus af . Ze schreeuwen om aandacht vanaf een afstandje, maar wel heel uitdrukkelijk. Want als Jezus eenmaal de stad binnen is kunnen ze helemaal niet meer bij Hem in de buurt komen. Als ze te dicht bij een groep gezonde mensen komen kunnen ze gestenigd worden, dus....

'Jezus (ze kennen de naam van de verhalen), Meester (ze erkennen Hem als autoriteit), heb medelijden!' (dat is ook dezelfde tekst die wij in de kerk bidden of zingen: Kyrie, kyrie, eleison, Heer, onferm u over ons...).

[dia thema dienst 21]

Wie het allemaal voor de wind gaat kan een afwachtende houding aannemen. Eens kijken wie die Jezus is en wat hij te bieden heeft.

Wie klem zit, in nood zit, moet zich er uit worstelen, zoeken naar hulp, de aandacht vragen.

Jezus vraagt niet door, raakt niet aan, spreekt geen formules uit en noemt geen voorwaarden. Hij verwijst de groep eenvoudigweg naar de autoriteiten. Alleen die kunnen hen het begeerde briefje geven, waarop staat dat ze gezond zijn. Vrij spreken, en weer de toegang verlenen tot de maatschappij, tot hun familie. Zonder de hulp van de autoriteiten kunnen ze nooit hun waardigheid terug krijgen, of hun toekomst. Maar die bevoegde priesters zullen hen nooit rein verklaren als ze niet zichtbaar veranderd zijn.

Hebben die melaatsen gezegd: 'Hoe bedoelt U?'

Er staat alleen maar dat ze doen wat Jezus zegt. Terwijl ze onderweg zijn gebeurt het wonder... niet onbelangrijk dat hier staat dat het onderweg gebeurde!

Hoe lang duurt soms genezing, hoeveel tijd geven wij aan hulp of uitkomst.

Moet het direct of geven we God ook de tijd? Ik denk even aan de matroos die viel ...

Door hun gehoorzaam gaan, misschien wel tegen beter weten is, worden deze mensen genezen, alle tekenen van melaatsheid zijn verdwenen.

[dia schriftlezing 22]

Eén van hen draait zich om en keert terug naar Jezus. Weer schreeuwend , maar nu geen

hulpgeroep maar lofzang. Eindelijk mag hij dichtbij komen en valt aan Jezus' voeten om te bedanken.

Hoe zag het joodse dankgebed er ook al weer uit, dat Jezus ook uitsprak voordat er gegeten werd? ....Gezegend bent U, Eeuwige, Barmhartige, die ons het leven geeft, die er was aan het begin en die er zijn zal aan het eind, die ons voedt en verzorgt, die ons laat leven in zorg en verantwoordelijkheid voor elkaar, gezegend is Uw naam, nu en tot in de eeuwen der eeuwen, Amen....

dankbaarheid maakt relatie

Tien hebben er gekregen wat ze meer dan alles wilden: genezing, zichzelf weer worden, herenigd worden met familie en samenleving.

Eén van hen vindt nog meer dan dat: hij ontdekt een vriend, een mens die hem opnieuw in contact brengt met zichzelf, met mensen en met God, een vriend. Hij ontdekt dat God hem het leven gunt en een nieuwe start.

Waarom komen de anderen niet bedanken?

Is het hun mentaliteit geworden, die van een bedelaar, die zijn vertrouwen in mensen is kwijtgeraakt? Je pakt wat je pakken kunt, en waar het vandaan komt zal je worst wezen? Jezus zegt tegen die ene: ' Je geloof heeft je gered '.

Zijn geloof? Welk geloof? Het feit dat Hij Jezus komt bedanken!

*Zalig hij of zij die ontdekt dat bitterheid en verdriet door een ontmoeting plaats kan maken voor een diep gevoel van dank en daarmee iets doet, naar God, en naar mensen.
En die zich daarbij niet laat leiden door wat de anderen wel of niet doen....*